

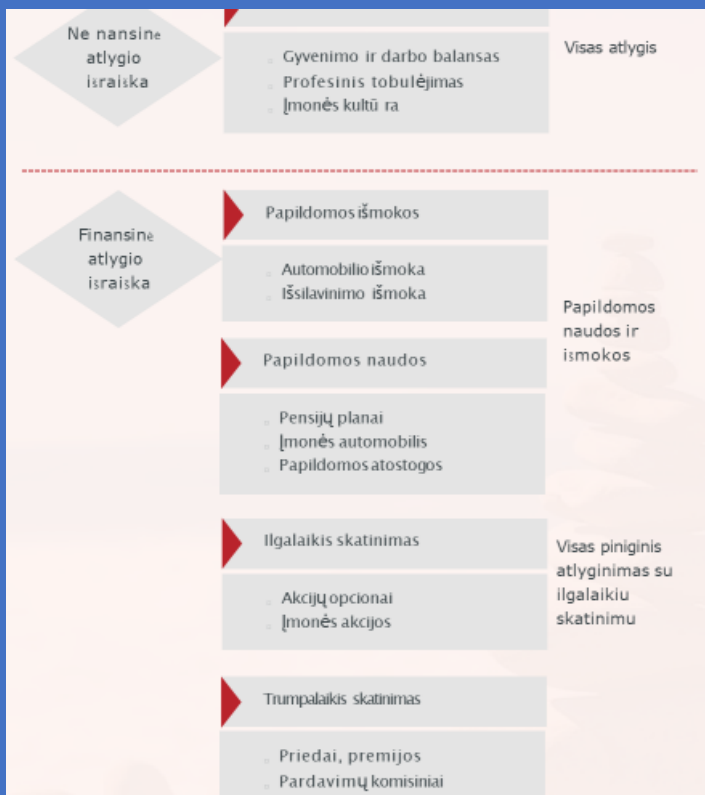
Dovanos ir kitos motyvacinės priemonės darbuotojams - kaip apmokestinama GPM

2023-11-30

Irma Juodienė

Kauno Kolegijos lektorė

Papildomų naudų ir išmokų paplitimas rinkoje

Šaltinis: „Korn Ferry“

GAUTA DOVANA IŠ DARBDAVIO

- GPM neapmokestinama, per mokestinį laikotarpį gauta prizų ir dovanų vertė neviršijanti **200,00 Eur.**
- (GPMĮ 17 STR. 1 D. 39 P.)
- VSD įmokomis yra neapmokestinamos tik natūra įteiktos dovanos (prekėmis, paslaugomis, dovanų kuponais).
- (VSDĮ 11 STR. 1 D. 19 punktas)
- Darbuotojams įteiktų dovanų vertė pripažįstama pelno mokesčio leidžiamais atskaitymais kaip išlaidos darbuotojų naudai, kurios yra GPM objektas.
- **!!! Deklaruoti GPM313, 312 (07 kodas) PVM –neatskaitomas.**

GAUTA DOVANA NE IŠ DARBDAVIO

- Nelaikoma GP natūra, per mokestinį laikotarpį gauta nepiniginė dovana ir laimėjimai (prizai), jeigu jų vertė ne didesnė kaip **100,00 Eur.**
- (GPMĮ 9 STR. 1 D. 1 P.)
- Įteiktos dovanos asmenims, kai su dovanos teikėju nėra darbo santykių, VSD įmokomis neapmokestinamos.
- Ne darbuotojams įteiktos dovanos natūra laikomos pelno mokesčio neleidžiamais atskaitymais, išskyrus reprezentacines dovanas ir dovanas, įteiktas reklamos tikslais.
- **!!! Nedeklaruojamos GPM 313, 312. PVM –neatskaitomas.** (išskyrus reprezentacines dovanas 50% gali būti ir dovanos reklamos tikslais) **PLN204s (13 kodas, dovanos išskyrus dovanas darbuotojams)**

VAKARĖLIAI

- Kalėdinių vakarėlių darbuotojams išlaidos – laikomos neleidžiamais atskaitymais (Pelno mokesčio nuostatomis).
- Kuo skiriasi reprezentacinis renginys nuo kalėdinio vakarėlio? Reprezentacinio renginio išlaidos skirtos naujiems verslo ryšiams su kitomis įmonėmis arba fiziniiais asmenimis užmegzti arba esamiems verslo santykiams pagerinti.
- Taip pat tokių vakarėlių išlaidų dokumentuose išskirtas pirkimo PVM nėra atskaitomas. Išimtis yra tik tose įmonėse, kuriose galioja kolektyvinės sutartys ir tokie vakarėliai yra ten paminėti.

Patarimai trumpai.

- **DARBUOTOJAMS**

- Alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių **dovanoti negalima**, nes tai daryti draudžia Alkoholio ir Tabako kontrolės įstatymai.
- Darbuotojams labai tinka dovanoti materialias dovanas – žąsis, kalakutus, saldumynus, dovanų kuponus, bei bilietai į koncertą, teatrą, sporto varžybas **dovanos vertė turi būti apskaičiuojama kartu su PVM.**
- Jei darbuotojui padovanosite **piniginę dovaną** (banko pavedimu), tuomet nuo tokios padovanotos pinigų sumos teks apskaičiuoti ir „**Sodros**“ įmokas. Todėl piniginių dovanų ne taip dažnai ir pasitaiko. Netgi yra tokia nuomonė – kad pinigus dovanoja tik „neturintys fantazijos“.

-
- Kalėdinės dovanos verslo partneriams.

draudžiama dovanoti alkoholinius gėrimus ir tabako gaminius

reprezentacinė dovana turėtų „reprezentuoti“ įmonę, kurios atstovas tą dovaną įteikė. Pavyzdžiui, tinka dovanoti įmonės gaminamą ar prekiaujamą produkciją

neapmokestinama ir nedeklaruojama įmonės įteikta verslo dovana – iki 100 eurų vertės kartu su PVM. Brangesnės dovanos apmokestinamos kaip pajamos natūra, vadinasi, įteikiant tokią dovaną, kitos įmonės atstovui teks sužinoti ir jo asmens kodą

dovanų vertė mažina apmokestinamąjį pelną ir galima atskaityti pirkimo PVM, bet tik 50 proc. nuo įteiktos dovanos vertės.

Bandelių, ledų, vaisių ir kt. vaišės darbo vietoje

- **Jei negalima įvertinti, kiek kuris darbuotojas suvalgo, tokia darbuotojų gauta nauda nebūtų laikoma GPM objektu. Vadovaujantis PMĮ 17 straipsnio nuostatomis, darbuotojo iš įmonės gauta nauda, kuri nėra GPM objektas, nepriskirtina įmonės leidžiamiems atskaitymams.**
- **VSD įmokų mokėti nereikia.**
- Tačiau PMĮ 26 straipsnyje nustatyta, kad jei, teikiant naudą, įmonės darbuotojams ir (arba) jų šeimos nariams neįmanoma nustatyti konkretaus darbuotojo ir (arba) jo šeimos nario gautos individualios naudos, dėl tokios naudos teikimo patirtos išlaidos gali būti priskirtos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams tik tuo atveju, kai tokios naudos teikimas numatytas įmonės kolektyvinėje sutartyje ir šia nauda, be diskriminacijos ir apribojimų, turi teisę naudotis visi tos įmonės darbuotojai. Iš pajamų atskaitoma išlaidų suma negali viršyti 5 proc. per mokestinį laikotarpį darbuotojams apskaičiuoto darbo užmokesčio (nuo kurio skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos) sumos. Taigi, įmonė išlaidas, patirtas darbuotojų naudai (nemokamo maitinimo), galėtų priskirti ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, jeigu:
 - išlaidos patiriamos įmonės darbuotojų ir (arba) jų šeimos narių naudai; ir
 - negalima nustatyti konkrečios darbuotojų gaunamos individualios naudos, t. y. gaunama nauda nėra GPM objektas; ir
 - tokia darbuotojų gaunama nauda numatyta įmonės kolektyvinėje sutartyje; ir
 - šia įmonės teikiama nauda be diskriminacijos gali pasinaudoti visi įmonės darbuotojai.

Startavo akcijų opcionai

2023-ieji yra pirmi metai, kai darbuotojai Lietuvoje jau gali gauti neapmokestinamų akcijų iš darbdavių pagal pasirinkimo sandorius (opcionus): patiems pirmiesiems opcionų turėtojams jau šį vasarį atsirado teisė pasinaudoti lengvata, t. y. praėjo 3 metai nuo datos, kai buvo galima išleisti opcionus.

Opcionų lengvata atleidžia darbuotojus nuo valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokų, o GPM sumokėjimas atidedamas iki gautų akcijų realizavimo momento.

Mokesčių išlygos opcionams Lietuvoje buvo įteisintos 2020 m.

- Pavyzdžiui, UAB „X“, siekdama pritraukti kvalifikuotų darbuotojų, 2020 m. kovo 3 d. sudaro su šiais darbuotojais pasirinkimo sandorį, suteikiantį teisę po trijų metų darbo įmonėje leisti jam įsigyti įmonės akcijų už lengvatinę kainą.
- 2023 m. kovo 4 d. darbuotojai gali pasirinkti jas įsigyti pigiau ar visai nemokamai.
-

Jeigu minėtos lengvatos nebūtų, darbuotojų gauta nauda, įsigijus akcijas lengvatine kaina, būtų pripažįstama pajamomis, gautomis natūra. Pagal numatytą lengvatą, darbuotojų gauta nauda GPM nėra apmokestinama, nes tenkinamos visos lengvatos taikymo sąlygos: akcijos įsigytos iš darbdavio, jos įsigytos pagal pasirinkimo sandorį ir ne anksčiau kaip po trejų metų nuo šio sandorio sudarymo.

Trečios pakopos pensijų kaupimas darbdavio iniciatyva, įmokos už papildomą sveikatos draudimą

- GPM neapmokestinama, jei įmokų bendra vertė neviršija **25 proc.** Darbuotojo per kalendorinius metus apskaičiuotų su darbo santykiais susijusių pajamų.
- GPMĮ 17 str. 1 d. 14 punktas.
- Sveikatos draudimas tik medicininėms paslaugoms.
- VSD įmokos neskaičiuojamos.
- Visos įmokos sumuojamos kartu skaičiuojant 25 %.

- **!!! Deklaruojamos GPM312 (74- pensijų įmokos ir (73) įmokos už papildomą sveikatos draudimą.**